

DE INFORMATIEBEHOEFTE RONDOM DE VOETCONTROLE EN PREVENTIE VAN ULCERA BIJ HET GEBRUIK VAN DE DIABETISCHE VOET-EN-SCHOEN-APP.

INLEIDING

Aanleiding onderzoek: Uit onderzoek is gebleken dat de informatie en educatie van de diabetische voet-en-schoen-app niet aansluit bij de behoeften van volwassenen met diabetes mellitus type 2 (DM type 2). Vanuit de behoefte en noodzaak om patiënten met DM type 2 goed te instrueren is goede preventie van groot belang.

Hoofddoel: Inzicht verkrijgen in de informatiebehoeften van volwassenen met DM type 2 met betrekking tot de voetcontrole en preventie van ulcera.

METHODE

Aan dit kwalitatief onderzoek hebben 9 patiënten deelgenomen. Met behulp van semi-gestructureerde interviews is er inzicht verkregen in de specifieke informatiebehoeften van volwassenen met DM type 2 rondom de voetcontrole en preventie van ulcera. De deelnemers zijn geworven middels de volgende inclusiecriteria:

- * Mensen die gediagnosticeerd zijn met diabetes type 2
- * Mensen die gebruik maken van een tablet of smartphone
- * Mensen die de Nederlandse taal beheersen en begrijpen
- * Patiënten die vanwege de diabetes onder behandeling zijn van een podotherapeut

Allereerst zijn de interviews getranscribeerd en vervolgens geanalyseerd. Uit deze data-analyse zijn 5 thema's naar voren gekomen, namelijk: de mate waarin deelnemers informatiebehoeften hebben, specifieke informatiebehoeften, herinneringen bij terugkerende afspraken, de wijze waarop men informatie wenst te verkrijgen en bevindingen app.

RESULTATEN

* De mate waarin deelnemers informatiebehoeften hebben: de meerderheid van de deelnemers blijkt geen informatiebehoeften te hebben. Dit komt doordat zij tevreden zijn met de huidige begeleiding of goed geïnformeerd zijn en de informatie reeds toepassen. Anderzijds komt dit doordat de deelnemers aangeven geen informatie gehad te hebben en dit ook niet meer hoeven. Anderen geven aan wel ooit informatie ontvangen te hebben, maar dit niet meer weten of het niet toepassen. Sommige geven aan de informatie belangrijk te vinden, maar niet voor hen of in het stadium van diabetes waarin zij nu zitten. Andere weten het wel, maar doen het niet.

* Specifieke informatiebehoeften: uit de onderzoekresultaten blijkt dat de helft van de participanten om dit moment behoefte heeft aan specifieke informatie over de preventie van ulcera en het uitvoeren van een voetcontrole.

* Herinneringen bij terugkerende afspraken: de deelnemers vinden het prettig om herinnerd te worden aan regelmatig terugkerende afspraken.

* De wijze waarop men informatie wenst te verkrijgen: de meerderheid van de participanten geeft aan de informatie liever digitaal te ontvangen.

* Bevindingen app: de meerderheid van de participanten ziet het zitten om een app als informatievoorziening te gebruiken. De diabetische voet-en-schoen-app wordt op dit moment als niet nuttig bevonden. Enerzijds omdat de deelnemers nog niet in een dusdanig stadium van de ziekte zitten. Anderzijds wordt de app in specifieke omstandigheden pas als nuttig ervaren.

"Ik ben heel goed geïnformeerd bij de dokter en in het ziekenhuis." "Ik hoor altijd (van de podotherapeut) dat er niks aan de hand is en dat ik zo door mag gaan." (D2)

"Dagelijks? Misschien 3x per week. Ja, dat ik op mijn voeten moet letten." "Nou, misschien toch een duidelijk filmpje van let daar nog even op. Je denkt dat je het weet, maar er kan altijd iets zijn en dat je denkt, och verhip moet ik daar ook nog op letten." (D7)

"Ja, zeker. Ik ben heel erg van de herinneringen dus dat lijkt me fijn." (D1)

"Een filmpje is weer beter dan tekst. Dan zie je gewoon wat er moet gebeuren." (D9)

"Of mensen die het allemaal niet meer zo weten. Die hier de had van de app kunnen zeggen van hier moet ik opletten." (D3)

DISCUSSIE EN CONCLUSIE

Deelnemers geven aan dat het bekend is dat er naar de voeten gekeken moet worden, maar blijken geen idee te hebben hoe zij de voetcontrole het beste kunnen uitvoeren. Hieruit kan geconcludeerd worden dat er in algemene zin wel voorlichting wordt gegeven over voetverzorging, maar niet specifiek op het aanleren van vaardigheden. Vanwege de duur van de diagnose en de hoge intensiteit van behandelen is dit opvallend.

Door de hoge diversiteit van deelnemers in combinatie met de verscheidenheid van de Simm's classificatie en de nauwkeurige werkwijze van de data-analyse is de betrouwbaarheid van de resultaten hoog. De bevragen is zo open mogelijk gesteld. De betrouwbaarheid van de uitkomsten bij het thema

'bevindingen app' zijn echter minder betrouwbaar. Dit komt doordat de deelnemers voorafgaand aan de interviews geen ervaringen hadden met de app, waardoor er gerichte vragen zijn gesteld over de aspecten van de diabetische voet-en-schoen-app. De externe validiteit is bij een kwalitatief onderzoek over het algemeen laag. Iedere interviewer krijgt andere informatie boven tafel krijgen. De resultaten bij bevindingen app' zijn niet generaliseerbaar voor mensen die geen tablet of smartphone gebruiken in het dagelijks leven.

De interne validiteit is hoog doordat daar waar het kon de bevraging zo open mogelijk is gesteld.

Aanbeveling naar de huidige beroepspraktijk: Het is belangrijk dat de huidige beroepspraktijk niet alleen informatie geeft, maar ook educatie aan patiënten met het daadwerkelijk aanleren van vaardigheden kan aanvullen. Dit kan door middel van een filmpje, maar ook door de diabetische voet-en-schoen-app meer te integreren in de (podotherapeutische) behandeling.

Aanbevelingen naar de opdrachtgever: Door de aanbevelingen van de deelnemers toe te voegen aan de diabetische-voet-en-schoen app zal deze app meer geïntegreerd kunnen worden in de behandeling van verschillende zorgverleners.

- Een filmpje waarin de voetcontrole uitgelegd wordt
- De afspraken in combinatie met een herinneringsoptie worden in de app toegevoegd.
- Een link naar de diabetesvereniging wordt in de app verwerkt.

